

Szczecin dnia 29 marca 2011r.

SO.1.431-14/11 -1 [KS]

Protokół

kontroli problemowej z zakresu nadzoru nad realizacją ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska przeprowadzonej w Urzędzie Stanu Cywilnego w Malechowie (adres: 76-142 Malechowo 22A).

Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Pokora - starszy inspektor wojewódzki oraz Krzysztof Sienkiewicz - starszy inspektor wojewódzki - w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, skierowani przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, posiadający upoważnienie nr 14/2011. Fakt jej przeprowadzenia wpisano w książce kontroli pod nr 30.

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 25.03.2011r.

Kontrolą objęto zagadnienia związane ze sposobem prowadzenia spraw z zakresu aktów stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska w latach 2009-2011.

Urzędem Gminy w Malechowie kieruje Wójt Pan Jan Szlufik.

U s t a l e n i a

W czasie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Agnieszka Kaszyńska – Zastępca Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Warunki lokalowe: zabezpieczenie lokalu i dokumentów, wyposażenie i wystrój pomieszczeń oraz obsada etatowa.

Sprawami USC w Malechowie zajmuje się Pani Agnieszka Kaszyńska – Zastępca Kierownika USC oraz Pani Halina Skaza – Zastępca Kierownika USC.

Urząd Stanu Cywilnego w Malechowie zlokalizowany jest na parterze budynku Urzędu Gminy i zajmuje jedno pomieszczenie. W pomieszczeniu tym dokonywane są czynności materialno-techniczne oraz przyjmowani są interesanci. Sala ślubów USC zlokalizowana jest w gabinecie Wójta.

W pomieszczeniu USC zamontowany jest alarm antywłamaniowy. Drzwi wejściowe zabezpieczone są zamkiem patentowym. Budynek Urzędu Gminy jest monitorowany. Interesanci przyjmowani są za biurkiem i nie mają bezpośredniego dostępu do dokumentów oraz akt.

Archiwum USC zlokalizowane jest w pomieszczeniu biurowym w taki sposób, że interesanci nie mają do niego bezpośredniego dostępu. Archiwum USC jest wyposażone w urządzenia wymienione w § 22 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.) - zwanego dalej Rozporządzeniem.

Sporządzanie aktów stanu cywilnego i prowadzenie ksiąg stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są ręcznie w księgach stanu cywilnego, zaś odpisy aktów przy pomocy programu komputerowego.

Księgi stanu cywilnego obejmują akty sporządzone w okresie nie dłuższym niż 5 lat. Taki sposób prowadzenia ksiąg aktów stanu cywilnego jest zgodny z § 12 ust. 2 Rozporządzenia

Księgi stanu cywilnego są zamykane i otwierane zgodnie z § 12 Rozporządzenia.

Do każdego aktu stanu cywilnego prowadzone są akta zbiorowe.

Do poszczególnych rodzajów aktów stanu cywilnego prawidłowo prowadzony jest oddzielny skorowidz alfabetyczny.

Ilość zarejestrowanych w kontrolowanym okresie urodzeń, małżeństw i zgonów prezentuje poniższa tabela:

	akty urodzenia	akty małżeństwa	akty zgonu
01.01 - 31.12.2009	7	39	37
01.01 - 31.12.2010	10	39	27
01.01 - 25.03.2011	2	3	7
razem	19	81	71

Urząd Stanu Cywilnego w Malechowie wpisuje do polskich ksiąg stanu cywilnego zdarzenia, które nastąpiły za granicą.

W kontrolowanym okresie przed Kierownikiem USC w Malechowie zawarto 32 związki małżeńskie, a w obecności duchownego wyłącznie Kościoła Rzymskokatolickiego zawarto 49 związków małżeńskich.

W 2009r. przy rejestracji wydano łącznie 258 odpisów aktów stanu cywilnego, w 2010r. wydano 201 odpisów, zaś w 2011r. wydano 32 odpisy.

W 2009r. na wniosek interesantów wydano 405 odpisów aktów stanu cywilnego, w 2010r. wydano 289 odpisów i w 2011r. do dnia kontroli wydano 70 odpisów.

W 2009r. do organów ewidencji ludności przekazano 134 odpisy aktów stanu cywilnego, w 2010r. przekazano 127 odpisów, a w 2011r. przekazano 17 odpisów.

Skontrolowano 160 aktów stanu cywilnego i stwierdzono, że dokumenty niezbędne do ich sporządzenia oraz mające wpływ na treść aktów są kompletowane właściwie, a poszczególne rodzaje aktów są zgodne z aktami zbiorowymi. Akty urodzenia, małżeństwa oraz zgonu są sporządzane w sposób prawidłowy.

Stwierdzono tylko następujące uchybienia:

- *W akcie małżeństwa nr 23/2010 w rubryce „uwagi” dokonany został wpis o poprawieniu danych zawartych w tym akcie mimo, iż rubryka „uwagi” została zakreślona stosownie do dyspozycji § 7 ust. 2 Rozporządzenia. Następnie w treści aktu poprawiono pomyłkę w ten sposób, że obok wyrazu wykreślonego wpisano prawidłowe brzmienie wyrazu wykreślonego. Taki sposób poprawiania aktów nie jest zgodny ze wskazanym w § 2 ust. 5 Rozporządzenia trybem poprawiania pomyłek przy sporządzaniu aktów oraz przepisem art. 28 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, który reguluje kwestię prostowania aktów stanu cywilnego.*

- *Akt urodzenia nr 2 i 5 z 2009r. oraz nr 1 z 2010r. wpisywano do księgi urodzeń na podstawie decyzji administracyjnej o transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia zanim decyzja ta została doręczona stronom postępowania. Taki sposób wpisania aktu stanu cywilnego na podstawie decyzji do ksiąg stanu cywilnego nie jest właściwy. Zgodnie z art. 110 kpa organ administracji publicznej, który wydał decyzję jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, co oznacza, że decyzja wchodzi do obrotu prawnego dopiero w chwili jej doręczenia stronie. Właśnie z taką też datą dany akt powinien zostać wpisany do księgi stanu cywilnego pod oznaczonym numerem, jeżeli tylko decyzja ulega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania. W przeciwnym wypadku jako datę sporządzenia aktu należy wpisać datę, z którą decyzja stała się ostateczna. W żadnym wypadku nie będzie to jednak data wcześniejsza niż data doręczenia decyzji stronie.*

Należy jednocześnie zauważyć, iż uchybienie to nie występuje już w aktach sporządzanych od maja 2010r.

Nanoszenie zmian w aktach stanu cywilnego.

Uzupełnianie aktów urodzeń, małżeństw i zgonów poprzez nanoszenie wzmianek dodatkowych i przypisków przebiega terminowo.

Stwierdzono tylko uchybienie polegające na tym, że w akcie małżeństwa nr 15 i 16 z 2009r., w akcie urodzenia nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 z 2009r. oraz w akcie zgonu nr 23 z 2009r. wzmianki dodatkowe zostały naniesione na podstawie decyzji administracyjnej nieostatecznej. Uchybienie to stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Uchybienie to nie występuje już w aktach sporządzanych od 2010r.

Decyzje administracyjne i zaświadczenia.

Ilość wydanych w kontrolowanym okresie decyzji administracyjnych prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj decyzji administracyjnej	01.01.2009r.– 25.03.2011r.
Wpisanie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg (art. 73 p.o.a.s.c.)	19
Odtworzenie treści aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą (art. 35 p.o.a.s.c.)	1
Sprostowanie błędów pisarskich (art. 28 p.o.a.s.c.)	34
Uzupełnienie treści aktu stanu cywilnego (art. 36 p.o.a.s.c.)	19
RAZEM	73

Decyzje Kierownika USC po dokonaniu odpowiednich wpisów włączane są do akt zbiorowych, dotyczących danego aktu stanu cywilnego.

Stwierdzono jedynie niżej wymienione uchybienia w procesie wydawania decyzji, które nie mają jednak wpływu na ważność aktów sporządzonych na podstawie tych decyzji:

- *W decyzji o transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia oraz w wpisanym na jej podstawie akcie urodzenia nr 6 z 2009r. oraz w akcie zgonu nr 23 z 2009r. zamieszczono nazwiska i imiona osób zapisane za pomocą polskich znaków diakrytycznych, które nie występowały w akcie zagranicznym. Powyższy zapis stoi w sprzeczności z art. 73 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Transkrypcja aktu stanu cywilnego polega bowiem na wiernym przepisaniu danych zawartych w akcie zagranicznym. Zatem dane winny być wpisywane w decyzji o umiejscowieniu aktu zagranicznego w takim samym brzmieniu jak w akcie zagranicznym. Uchybienie to nie występowało już w aktach sporządzanych w kolejnych latach.*
- *Decyzja administracyjna o odtworzeniu zagranicznego aktu urodzenia na podstawie której sporządzono akt urodzenia nr 1 z 2010r. jest wadliwa w świetle art. 35 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego albowiem nie zachodziły przesłanki materialnoprawne do zastosowania tego przepisu. W omawianym przypadku należało zastosować tryb opisany w art. 70 ustawy.*
- *Stwierdzono sześć przypadków orzeczenia jedną decyzją administracyjną o sprostowaniu aktu stanu cywilnego (art. 28 Prawo o a.s.c) i jednocześnie o jego uzupełnieniu (art. 36 Prawo o a.s.c.) – dotyczy aktu urodzenia 1,2,3,5 z 2009r. i nr 2 z 2010r. oraz aktu zgonu nr 23 z 2009r. Taki sposób załatwiania spraw jest sprzeczny z art. 62 kodeksu postępowania administracyjnego tj. z przepisem regulującym kwestię łączenia kilku spraw do załatwienia w toku jednego postępowania administracyjnego. Uchybienie to nie występowało już w decyzjach sporządzanych od maja 2010r.*

W omawianym okresie wydano 55 zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wyznaniowego i 7 zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą.

Treść skontrolowanych zaświadczeń jest zgodna z posiadaną przez USC dokumentacją.

Postępowania administracyjne w sprawach zmiany imion i nazwisk.

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Malechowie przeprowadzono 4 postępowania administracyjne w sprawie zmiany imienia i nazwiska. Nie stwierdzono uchybień w sposobie prowadzenia tych postępowań.

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrola wykazała, że sprawy z zakresu aktów stanu cywilnego prowadzone są w sposób prawidłowy. Opisane w protokole uchybienia zostały omówione z Kierownikiem USC. Należy też nadmienić, iż uchybienia te nie występowały już w aktach sporządzanych od maja 2010r.

Kierownikowi kontrolowanej jednostki, po zapoznaniu się z treścią protokołu, przysługują następujące uprawnienia:

1. Przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu.
2. Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy i nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej, a drugi pozostawiono w aktach Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

Kierownik jednostki kontrolowanej

W O J T
Jan Szlufik
(data i podpis)

05.04.2011

Kontrolujący

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Obywatelskich
i Cudzoziemców
mgr Krzysztof Sienkiewicz

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Obywatelskich
i Cudzoziemców

mgr Ludwika Pokora

29.03.2011